

COL·LEGI DE PEDAGOGS DE CATALUNYA

EL PROFESSIONAL DE LA
PEDAGOGIA I LA PSICOPEDAGOGIA

ÍNDIX

<i>PRESENTACIÓ DEL PEDAGOG/A</i>	<i>3</i>
<i>OBSERVATORI DE PERFILS PROFESSIONALS</i>	<i>6</i>
<i>ESTRUCTURA TERRITORIAL</i>	<i>11</i>
<i>VOCALIES PROFESSIONALS</i>	<i>12</i>
<i>GRUPS DE TREBALL</i>	<i>13</i>

EL PROFESSIONAL DEL PEDAGOGIA I LA PSICOPEDAGOGIA¹

La voluntat de compartir projectes comuns i col·laborar plegats és el motiu de les trobades entre el Col·legi de Pedagogs de Catalunya i els agents socials públics i privats, que generin sinergies per la justícia social i la lluita contra les desigualtats en la què el Col·legi, hi està implicat i compromès, treballant des de la pedagogia per l'educació del nostre país.

Abans però, és important fer una petita presentació del COPEC i del seu rol dins dels seus contextos professionals, un col·legi que des del seus inicis –el 2002- està treballant pel reconeixement social del pedagog/a com arquitecte que és del fet educatiu en el seu sentit més ampli.

Aquest escrit pretén recollir les evidències que s'ha anat recopilant i que és important donar a conèixer, fent una breu passada pels elements que defineixen la pedagogia professional i per algunes de les dades que demostren el vigor de la pedagogia actual tant en el sistema educatiu, com en social i en el de l'empresa.

En aquest sentit, cal tenir en compte que la Pedagogia, intrínsecament analítica i reflexiva, s'adapta a la societat canviant. Tradicionalment ha donat –i dona- resposta pedagògica a l'escola i és cap finals del SXX, quan creua els murs escolar –sense abandonar-la- entenent que l'educació és present en tots els àmbits de la persona: escolar, familiar, social, laboral...

El repte de la pedagogia és seguir evolucionant per a què pedagogs/gues i psicopedagogs/gues siguin professionals innovadors, creatius, reflexius... i socialment competents.

Amb aquest breu escrit es vol per un petit tast per l'estat actual de la pedagogia a casa nostra en tots contextos professionals on intervé, i es pot afirmar que la PEDAGOGIA en l'actualitat gaudeix de molt bona salut i està compromesa amb la societat en la que forma part.

Rosa Rodríguez i Gascons

Presidenta

Barcelona, juny 2016

¹ "EL PROFESSIONAL DE LA PEDAGOGIA I LA PSICOPEDAGOGIA" Document de presentació elaborat per a les visites a les institucions i entitats públiques i privades

QUI ÉS EL PEDAGOG/A²

El Pedagog/a – i el psicopedagog- és l'expert/especialista en processos -de canvi- educatiu i formatiu en persones, grups i comunitats, des de la intervenció, coordinació, disseny, anàlisi i reflexió. Al llarg de tota la vida i des de tots contextos i en tots els àmbits on es desenvolupa la persona: social, familiar, educatiu – formal, no formal i informal-, formatiu, laboral, lleure, cultural....

QUÈ FA³

FUNCIÓ D'INTERVENCIÓ:

- Educa, instrueix, forma i assessora infants, adolescents, joves, adults... grups i comunitats.
- Orienta en educació, vocació, professió i família, així com institucions i organitzacions des d'una perspectiva de millora i canvi on hagi interacció de persones en procés de creixement.
- Desenvolupa institucionalment, organitzativament, professionalment i personalment

FUNCIÓ ORGANITZATIVA:

- Dirigeix, coordina, dinamitza, planifica i lidera.
- Assessora pedagògicament i legislativament en el marc educatiu formal, no formal i informal.
- Identifica, relaciona i gestiona necessitats educatives, formatives, organitzatives i institucionals per a la millora dels processos.
- Supervisa i analitza la qualitat pedagògica

FUNCIÓ ANALÍTICA

- Investiga i innova en educació i en pedagogia i fa propostes de millora
- Explora, analitza i diagnostica en els processos educatiu i formatius de persones, grups i/o comunitats, institucions i organitzacions.
- Dissenya, implementa i avalua programes i projectes

QUÈ GUIA L'EXERCICI PROFESSIONAL DEL PEDAGOG/A?

El CODI de DEONTOLOGIA⁴ un codi de conducta guiat per valors ètics que ateny el sentit de l'acció i la dignitat del destinatari de l'acció, que en el cas dels pedagogs/gues i psicopedagogs/gues són les persones, grups i comunitats. Un codi estructurat en sis àmbits que pretenen abastar el quefer de l'exercici professional:

- PRINCIPIS d'ordre ètic reconeguts en la nostra societat i basats en els drets universals.
- PROFESSIÓ que situa els deures en les accions més habituals.
- PERSONES on s'afirmen i comprometen els deures personals, posant les persones en el centre.
- PROFESSIONALS que acorden els deures que es deuen uns professionals als altres.
- ORGANITZACIONS tenir en compte l'encàrrec sense perjudici dels deures i l'ètica.
- SOCIETAT atès el valor que la professió té per la comunitat a la què ha d'escoltar.

² "Perfil Professional del Pedagog" 12/11/2005 - Col·legi de Pedagogs de Catalunya i Associazione Nazionale dei Pedagogisti Italiani

³ Millan, D.; Rajadell, N.; Aneas, A.; Graell, M.; Noguera, E.; Vilà, R. (Grup PRAXIS UB). "La societat a principis del segle XXI. Re-codificar la professió del pedagog/a". Revista Educació i Xarxa EIX, juny 2014, núm. 8: pàg. 11.

⁴ Codi de Deontologia del Pedagog/a <http://www.pedagogs.cat/reg.asp?id=1759&c=28&sc=103&i=ca>

ON DESENVOLUPA LES SEVES FUNCIONS

L'estructura del COPEC⁵ en vocalies territorials⁶ i vocalies professionals permet participar, debatre, analitzar, crear coneixement i identificar l'exercici professional de la pedagogia arreu del territori català i en els tres contextos on se situa actualment el pedagog/a: EDUCATIU, SOCIAL i EMPRESA, perquè el fet educatiu es dona en tots els àmbits on interactuen, conviuen, es manifesten... les persones, els grups i les comunitats:

CONTEXT EDUCATIU: Entenent aquest context pedagògic com el de l'educació infantil, l'educació obligatòria, post obligatòria i superior, orientació educativa i acadèmica, diversitat i inclusió, formació de formadors... i en general tot el que estigui relacionat amb pedagogia i educació reglada en totes les seves etapes, nivells i les especialitats pedagògiques que li donen suport.

CONTEXT SOCIAL: S'entén aquest context des de la perspectiva pedagògica d'atenció a les persones dins dels àmbits socioeducatiu, sociolaboral i sociosanitari dels serveis socials especialitzats: infància i adolescència, persones en risc d'exclusió (drogodependències, disminució física, psíquica o sensorial, salut mental, mesures judicials, violència de gènere...), gent gran, cooperació i voluntariat, mediació, esport, lleure i oci, cultura... Així com l'àmbit de la salut abordant la prevenció, l'atenció a infants i adolescents hospitalitzats, llurs famílies i voluntariat, la intervenció amb persones de totes les edats en l'aprenentatge de noves conductes i relacions socials i familiars per causes congènites o sobrevingudes.

CONTEXT EMPRESA: Comprèn l'àmbit de l'ocupació (orientació laboral i professional), recursos humans (selecció i promoció, prevenció riscos laborals, dinamització equips, qualitat, comunicació interna...), gestió del coneixement (transferència, qualitat, investigació, innovació) i formació (plans de carrera, in company, necessitats formatives, programes...) en les empreses. I dona suport a l'emprenedoria dels pedagogs/gues i psicopedagogs/gues.

RELACIONS INSTITUCIONALS

- Entitats
 - Intercol·legial Catalana: Sectorial d'Acció social, Ensenyament i Humanitats
 - Fundació Jaume Bofill
 - Fundació de Moviments de Renovació Pedagògica
 - Associació de Mestres Rosa Sensat
 - Societat Catalana de Pedagogia
 - Fundació Josep Pallach (Girona)
 - ACIM: Associació Catalana per la Infància maltractada
 - Associació Catalana de Dislèxia (Tarragona)
 - Taula del Tercer Sector Social de Catalunya
 - Fundació Ser.Gi (Girona)
 - Fundació Josep Pallach (Girona)
 - Fundació Campus Arnau (Girona)
 - Dow (Lleida)

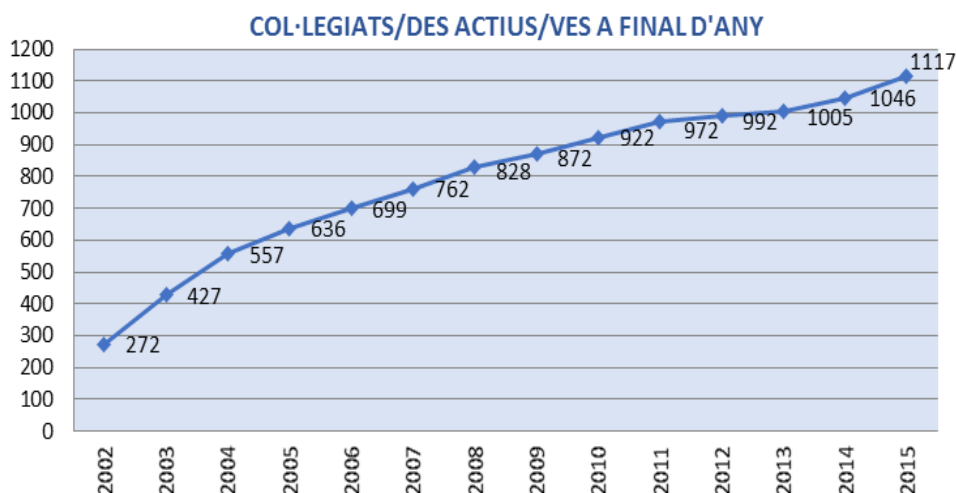
⁵ Programa de la IV Junta de Govern 2014-2018, http://www.pedagogs.cat/DOC/ProgramaJuntaGovern_2014-2018.PDF

⁶ COPEC-Tarragona, COPEC-Lleida, COPEC-Girona

- Mon Empresarial
- Administració
 - Departament de Justícia: Centre de Mediació en Dret Privat de Catalunya. Comitè Assessor de la Mediació
 - Departament d'Ensenyament: Comissió d'Experts d'Atenció a la diversitat
 - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies: Consell General de Serveis Socials, Comissió Funcional, Comitè Ètica, Consell Nacional contra la violència Masclista, Observatori dels Drets dels Infants
 - Ajuntament de Barcelona: Consell Municipal de Benestar Social, Acord Barcelona Orienta, Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. Grup de Treball d'Envel·liment
 - Diputació de Barcelona: Àrea d'Atenció a les persones
 - Ajuntament de Tarragona: Servei de Promoció de la Salut – Àrea d'Atenció a les Persones
- Universitats
 - Universitat de Barcelona: Consell Assessor Facultat d'Educació. Comissió Acreditació Grau de Pedagogia. Jornades, Seminaris i Ponències estudis de Pedagogia i Psicopedagogia.
 - Universitat Autònoma de Barcelona: Jornades, Seminaris i Ponències estudis de Pedagogia i Psicopedagogia.
 - Universitat de Lleida: Seminaris i Ponències estudis de Psicopedagogia.
 - Universitat Rovira i Virgili: Jornades, Seminaris i Ponències estudis de Pedagogia
 - Universitat de Girona: Jornades, Seminaris i Ponències estudis de Pedagogia. Consell Assessor Màster Juventut i Societat i Projecte HEBE.
 - Universitat Nacional a Distància (Catalunya): Jornades, Seminaris i Ponències estudis de Pedagogia

OBSERVATORI DE PERFILS PROFESSIONALS⁷EVOLUCIÓ COL·LEGIAL⁸

El Col·legi de Pedagogs enguany farà 14 anys i durant la seva trajectòria ha mantingut un creixement discret però constant, el 2002 va arrencar amb 272 col·legiats/des i a data 31/12/2015 hi ha 1.117 col·legiats/col·legiades, en la gràfica es pot apreciar aquesta progressió.

⁷ Observatori Perfils Professionals <http://www.pedagogs.cat/reg.asp?id=1511&i=ca>

⁸ Font MEMÒRIA COPEC 2015 <http://www.pedagogs.cat/subcat.asp?c=28&sc=136&i=ca>

EVOLUCIÓ DEL GRAU⁹.

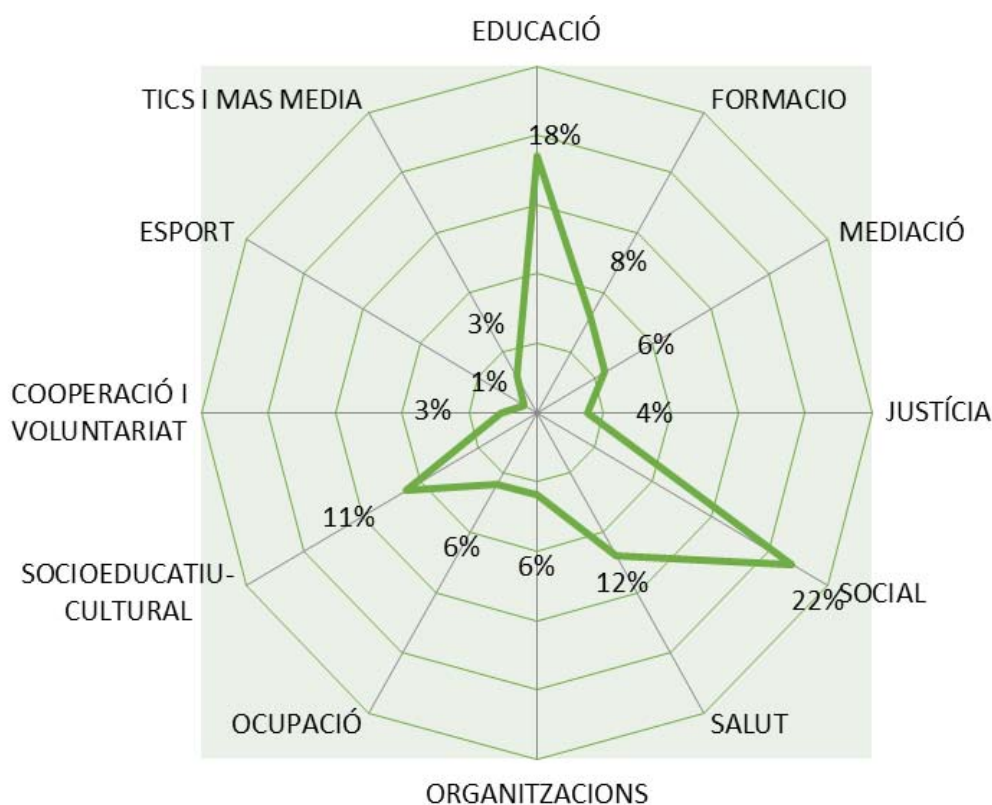
D'altra banda des del Col·legi de Pedagogs, es constata que les universitats catalanes que incorporen en la seva oferta els estudis de Grau de Pedagogia¹⁰, els tres últims cursos han mantingut la seva oferta de places.

CURS	UB	UAB	UDG	URV	TOTAL
2014-2015	240	75	60	40	415
2015-2016	240	75	60	40	415
2016-2017	240	75	60	40	415

A aquesta oferta de places de PEDAGOGIA, cal sumar-hi les de la Universitat Nacional a Distància en la què estan matriculats estudiants catalans.

INTERESSOS DELS COL·LEGIATS/COL·LEGIADES¹¹

Els interessos i expectatives dels pedagogs/gues i psicopedagogs/gues col·legiats, segons recull l'Observatori, se situen en diferents àmbits d'actuació professional, com es pot observar en el gràfic següent i que es detalla amb més concreció en la taula que li segueix:

⁹ ACCESNET: consulta en línia juny 2014, juny 2015 i juny 2016 [https://acesnet.gencat.cat]

¹⁰ UAB, UB, UdG i URV

¹¹ Font MEMÒRIA COPEC 2015 <http://www.pedagogs.cat/subcat.asp?c=28&sc=136&i=ca>

EXERCICI I/O INTERESSOS PROFESSIONALS			
ÀMBITS		SUBÀMBITS	
EDUCACIÓ	18%	Educació Obligatoria	53%
		Educació Post-obligatòria	27%
		Educació Superior	21%
		Psicopedagogia i diagnòstic	1%
		Diversitat i Inclusió	1%
		Família i Escola	1%
FORMACIO	8%	Formació in company i contínua	49%
		Formació de formadors	50%
		E-learning	1%
MEDIACIÓ	6%	Comunitària	23%
		Familiar	52%
		Intercultural	23%
		Educativa	2%
		Dret Privat	1%
JUSTÍCIA	4%	Peritatge pedagògic	26%
		Reinserció educativa i social	39%
		Juvenil	35%
SOCIAL	22%	Infància i Adolescència en risc	38%
		Adopció, post-adopció i Acolliment	0%
		Gent Gran	15%
		Diversitat funcional (física i/o sensorial)	20%
		Risc Exclusió (joves, dones, nouvinguts)	26%
		Atenció a les Famílies	0%
SALUT	12%	Aules hospitalàries	30%
		Trastorns conducta	18%
		Drogodependències	14%
		Salut Mental	19%
		Educació per la Salut	16%
		Educació per al dol	0%
		Terapèutica i teràpies alternatives	1%
		Atenció infantil primerenca	1%
ORGANITZACIONS	6%	Recursos humans	41%
		Gestió Formació	33%
		Gestió del coneixement i qualitat	15%
		Prevenió Riscos Laborals	10%
		Psicopedagogia a l'empresa	1%
OCUPACIÓ	6%	Orientació i inserció	49%
		Formació per l'Ocupació	32%
		Prospecció empreses	19%
		Programes de Treball i Formació	0%
SOCIOEDUCATIU CULTURAL	11%	Joventut	23%
		Comunitari	17%
		Cultura	14%
		Lleure i Oci	27%
		Joc i Joguina	19%
		Educació Ambiental	0%
COOPERACIÓ I VOLUNTARIAT	3%	Voluntariat Social	71%
		Educació i desenvolupament	29%
		Aprenentatge Servei	0%
ESPORT	1%	Programes esportius pedagògics	67%
		Formació monitors	14%
TICS I MAS MEDIA	3%	Aplicacions i jocs educatius	48%
		Continguts i materials didàctics	49%
		Programes audiovisuals educatius	3%

BORSA DE TREBALL¹²

De les evidències recollides mitjançant l'Observatori del COPEC, es donen algunes dades de la Borsa de Treball del Col·legi de Pedagogs, única borsa de treball especialitzada per a pedagogs i pedagogues, en la que hi col·laboren 312 organitzacions públiques i privades¹³ i on s'han ofert 42 perfils¹⁴ diferents per als titulats en pedagogia i psicopedagogia segons les places següents:

BORSA TREBALL 2015	PLACES CONVOCADES	VACANTS GENERADES
Convocatòries públiques	81	153
Ofertes privades	40	54
Voluntariat demandat	3	16
TOTAL	124	223

OFERTES I CONVOCATÒRIES DETALL PER SUBÀMBITS	CONTEXTE EDUCATIU	CONTEXTE EMPRESA	CONTEXTE SOCIAL	TOTALS
ADOPCIÓ I ACOLLIMENT			1	1
ATENCIÓ DIVERSITAT	15			15
COMUNITARI			1	1
CULTURA			9	9
EDUCACIÓ INFANTIL	6			6
EDUCACIÓ MEDIAMBIENTAL	2			2
EDUCACIÓ OBLIGATÒRIA I POSTOBLIGATÒRIA	1			1
EDUCACIÓ PER LA SALUT			2	2
EDUCACIÓ SUPERIOR	63			63
E-LEARNING		2		2
EMPRENEDORIA		1		1
ENSENYAMENTS ESPECIALS	1			1
FORMACIÓ DE FORMADORS	2			2
FORMACIÓ PER L'OCUPACIÓ		9		9
GESTIÓ DE LA FORMACIÓ		3		3
GESTIÓ DEL CONEIXEMENT		1		1
INFÀNCIA I ADOSLESCÈNCIA			14	14
JOVENTUT			9	9
LLEURE I OCI			4	4
MEDI AMBIENT			1	1
MEDIACIÓ			1	1
ORIENTACIÓ EDUCATIVA/ACADÈMICA	12			12
ORIENTACIÓ LABORAL		23		23
ORIENTACIÓ SOCIOLABORAL			4	4
PLA EDUCATIU D'ENTORN	4			4
PROSPECTOR D'EMPRESES		4		4
RECURSOS HUMANS		1		1
RISC EXCLUSIÓ			2	2
SERVEIS EDUCATIUS	2			2
TRANCISIÓ ESCOLA TREBALL	2			2
TRANSTORNNS APRENTATGE	1			1
VOLUNTARIAL SOCIAL			20	20
TOTAL	111	44	68	223

¹² Observatori Perfils Professionals <http://www.pedagogs.cat/reg.asp?id=1511&i=ca>

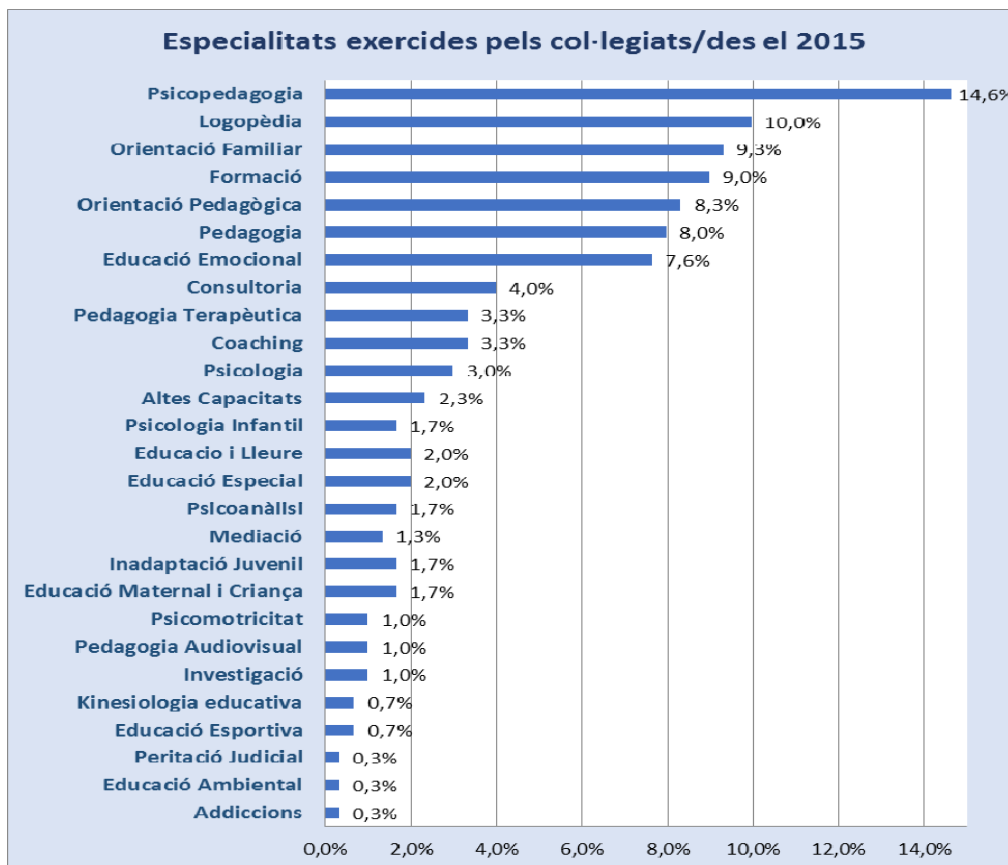
¹³ Font MEMÒRIA COPEC 2015 <http://www.pedagogs.cat/subcat.asp?c=28&sc=136&i=ca>

¹⁴ Detall en la MEMÒRIA COPEC 2015 <http://www.pedagogs.cat/subcat.asp?c=28&sc=136&i=ca>

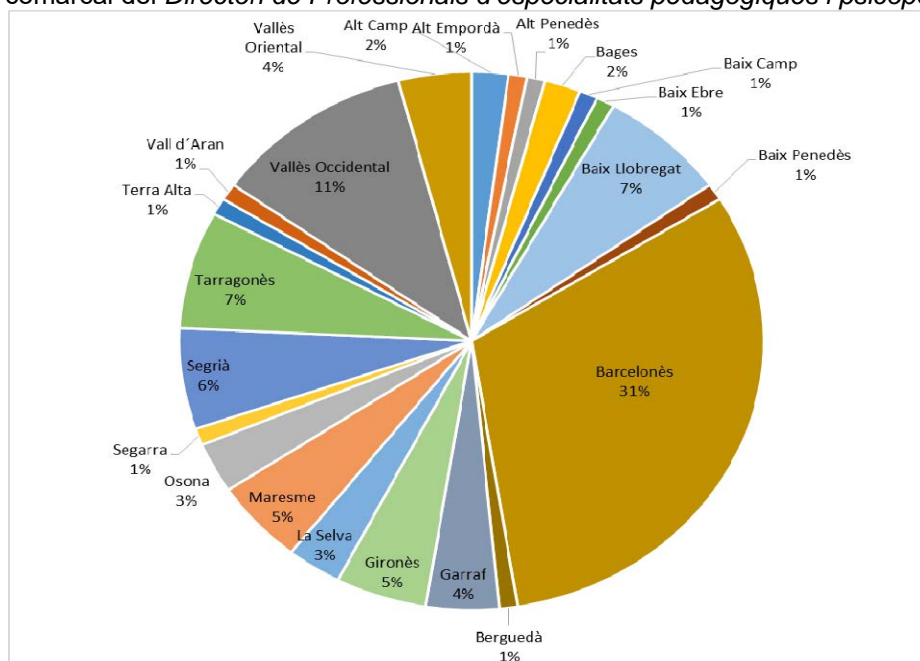
PROFESSIONALS PER COMPTE PRÒPIA

Que es recull mitjançant el Directori de Professionals d'especialitats pedagògiques i psicopedagògiques que agrupa l'activitat professional dels col·legiats i col·legiades, ja sigui com a responsables o formant equip amb d'altres professionals.

A 31/12/2015 un total de 91 col·legiats/des han informat la seva activitat professional, de la que es recullen fins a un màxim de 4 especialitats relacionades amb el seu àmbit d'expertesa, que s'han agrupat en 27 especialitats, segons el detall de la gràfica següent:

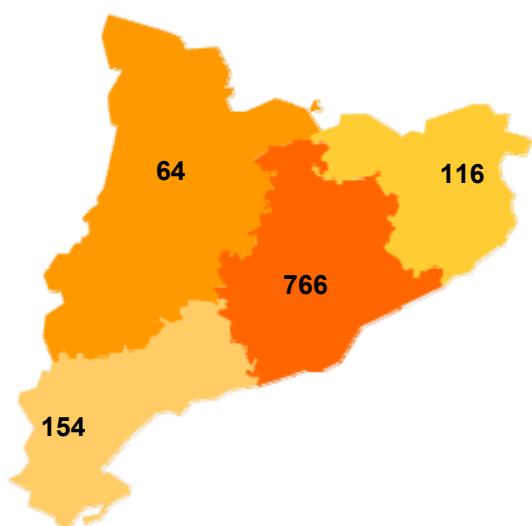
Distribució comarcal del Directori de Professionals d'especialitats pedagògiques i psicopedagògiques

VOCALIES TERRITORIALS¹⁵

L'organització geogràfica del COPEC està estructurada en vocalies territorials, per garantir la representativitat com a Col·legi Professional a tot el territori català. La Seu Social és Barcelona, on està la Secretaria Tècnica, des d'on es treballa de manera transversal, amb l'objectiu de descentralitzar l'activitat col·legial, és així com hi ha seu a COPEC-TARRAGONA i el proper any també n'hi haurà seu a COPEC-GIRONA i en un futur proper a COPEC-LLEIDA.

Les vocalies territorials es relacionen amb institucions, públiques i privades, vinculades a la Pedagogia i la Psicopedagogia i/o amb les seves àrees de coneixement, del seu territori, per donar a conèixer el Col·legi i les seves activitats col·laborant amb la difusió i promoció de la professió.

Número de col·legiats/des i estudiants afiliats/des en tot el territori català

Hi ha 30 col·legiats/des fora de Catalunya.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL 2015			
	COMARQUES	COL·LEGIATS/DES	ESTUDIANTS
BARCELONA 757 col·legiats/des 9 estudiants	Alt Penedès	22	
	Anoia	13	
	Bages	18	
	Baix Llobregat	93	3
	Barcelonès	333	6
	Berguedà	9	
	Garraf	30	
	Maresme	54	1
	Osona	24	
	Vallès Occidental	112	
	Vallès Oriental	49	
	GIRONA 116 col·legiats/des	Alt Empordà	15
Baix Empordà		17	
Cerdanya		3	
Garrotxa		7	
Gironès		45	
Osona (Viladrau)		1	
Pla de l'Estany		6	
Ripollès		1	
Selva		21	
LLEIDA 64 col·legiats/des		Alta Ribagorça	1
	Alt Urgell	5	
	Garrigues	3	
	Pallars Jussà	2	
	Pla d'Urgell	4	
	Segarra	5	
	Segrià	37	
	Solsonès	3	
	Urgell	2	
	Vall d'Aran	2	
TARRAGONA 150 col·legiats/des 4 estudiants	Alt Camp	9	
	Baix Camp	36	1
	Baix Ebre	15	
	Baix Penedès	9	
	Conca de Barberà	1	
	Ribera d'Ebre	2	
	Montsià	10	
	Priorat	1	1
FORA CATALUNYA	Tarragonès	66	2
	Terra Alta	1	
	TOTAL	1117	14

¹⁵ Font: Memòria COPEC 2015

VOCALIES PROFESSIONALS¹⁶

Les VOCALIES PROFESSIONALS del COPEC s'estructuren al voltant de 3 contextos:

El seu objectiu és esdevenir espais professionals amb una visió global dels diferents àmbits d'actuació de la pedagogia i la psicopedagogia.

Els/les VOCALS, en són els responsables i ostenten la representació institucional de la seva àrea de coneixement.

VOCALIES PROFESSIONALS	OBJECTIUS
Vocalia d'EDUCACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • Atendre les necessitats al voltant de l'escola, oferint suport als col·legiats i col·legiades en qualsevol aspecte d'aquest àmbit. • Participar i supervisar la normativa educativa catalana i espanyola respecte a possibles desajustos o implicacions negatives en la seva posada en pràctica. • Representar al COPEC en tots aquells actes i consells en què participa, on la Vocalia sigui necessària.
Vocalia de SOCIAL	<ul style="list-style-type: none"> • Donar visibilitat al COPEC en el context social: el més ampli i que engloba: serveis socials, salut, mediació i justícia, oci i lleure, cultura i comunitat... • Participar i contribuir en els fòrums de l'administració pública i les entitats privades, aportant coneixement propis. • Promoure l'intercanvi, la col·laboració i el debat professional amb la finalitat d'impulsar la creació de coneixement en aquest àmbit professional.
Vocalia d'EMPRESA	<ul style="list-style-type: none"> • Dinamitzar les funcions del pedagog/a i psicopedagog/a dins l'àmbit de l'empresa. • Coordinar diferents activitats i projectes dins el món empresarial. • Promoure i mantenir col·laboració amb empreses d'àmbit públic i privat. • Mantenir un espai de trobada, per tal de poder donar recursos i eines al pedagog/a i psicopedagog/a que vulgui emprendre. • Promoure serveis dins l'àmbit de l'empresa, mitjançant convenis amb diferents entitats i organitzacions.

¹⁶ Font: Memòria COPEC 2015

GRUPS DE TREBALL¹⁷

Els GRUPS DE TREBALL del COPEC (GT-COPEC) s'organitzen per especialitats professionals i són espais de reflexió, investigació, innovació i promoció professional, dels àmbits d'actuació de la pedagogia i/o la psicopedagogia.

Estan formats per col·legiats/des i estudiants afiliats/des i reforcen la projecció professional i la motivació per compartir, intercanviar experiències i generar coneixement en camps professionals de la pedagogia i/o psicopedagogia

Els GT-COPEC trenquen la barrera de temps i espai, fent a més de les trobades presencials, la participació a través dels FÒRUMS PEDAGÒGICS, per fer créixer el nombre de participants i tenir un espai d'intercanvi de comunicacions d'interès entre els membres.

Els grups de treball depenen directament de vicepresidència qui dur a terme reunions periòdiques amb els coordinadors/res per garantir la coordinació i la cohesió col·legial.

GRUP DE TREBALL DEL COPEC	PARTICIPANTS
GT - ALTES CAPACITATS	267
GT - PEDAGOGIA I ESCOLA	307
GT - PEDAGOGIA SOCIAL	640
GT- SALUT, TERAPÈUTICA I QUALITAT DE VIDA	449
GT- MEDIACIÓ	179
GT- PEDAGOGS SENSE FRONTERES	115
GT- JOC I JOGUINA	95
GT – ORIENTACIÓ	15

¹⁷ Font: Memòria COPEC 2015 | <http://www.pedagogs.cat/cat.asp?c=2&i=ca>